

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Robert A. Gerhard

2020-2021

50

Robert
Gerhard

DOSSIER DE PREMSA

QUI ÉS ROBERT GERHARD

El Govern de la Generalitat va aprovar la commemoració oficial, l'any 2020, del cinquantenari de la mort del músic i compositor Robert Gerhard, que coincideix, l'any 2021, amb el 125 anys del seu naixement. Aquest doble aniversari ha de servir per posar en valor una de les personalitats musicals més importants del segle XX a Catalunya i arreu del món.

Robert Gerhard i Ottenwaelder (Valls, 1896-Cambridge, 1970) comparteix la recerca d'un nou temps amb artistes, escriptors, pensadors, coreògrafs, directors de teatre, i científics de la seva generació.

Alumne d'Enric Granados, i pràcticament la darrera baula de la creuada musicològica de Felip Pedrell, s'interessa per la connexió entre la tradició i la creació contemporània. Ho revelen les **Dues Sardanes (1928)** o la **Cantata L'Alta Naixença del Rei en Jaume (1932)**. De la mà d'Arnold Schönberg, explora les possibilitats de transformació que la veu, els instruments i l'electrònica incipient li permeten, a través d'els sistemes de composició que té a l'abast: tonal o modal, dodecafònic o serial –dodecatònic, com ell mateix el designava–, i octatònic. Són elements d'arquitectura compositiva que aplica als gèneres tradicionals: la simfonia, el concert, la música de cambra, el lied, la música incidental, l'òpera o el ballet.

Degut al compromís explícit amb la seva terra i amb la seva cultura, **l'any 1939 és forçat a exiliar-se** i fixa la residència definitiva a Cambridge. Des d'aquest moment Robert Gerhard se situa a l'avantguarda de les tendències estètiques més innovadores.

El ballet **Pandora (1943)**, l'òpera **The Duenna (1947)** i el **Concert per a clavicemba (1956)** representen el comiat progressiu de l'harmonia tradicional com a principi constructiu. Obres de cambra com **Libra (1968)** o **Leo (1969)** i la cantata **La Pesta (1964)** pertanyen al període de maduresa creativa. Amb la **Tercera Simfonia núm.3, "Collages" (1960)**, un encàrrec de la **Fundació Koussevitzky**, i la **Quarta Simfonia (1967)**, encàrrec de **Leonard Bernstein** per a celebrar el **125è. aniversari de l'Orquestra Filharmònica de Nova York**, el prestigi de Robert Gerhard es consolida a Anglaterra i els Estats Units.

EDMON COLOMER

Músic i director d'orquestra

Comissari de l'Any Gerhard

Novembre de 2020

CONTEXT: PROGRAMA MÚSICA I EXILI DEL DEPARTAMENT DE CULTURA

La commemoració de l'Any Gerhard també es relaciona amb la posada en marxa del projecte "Música i Exili", el qual **dona visibilitat a un element comú** en quatre de les grans commemoracions de país decretades des de 2019 i fins a mitjans de 2021, i que no és altre que l'exili. Per fer-ho, recull i vertebrava accions destinades a divulgar el llegat cultural, cívic i social de quatre persones singulars que són **una referència pel seu compromís amb la defensa dels drets i de les llibertats col·lectives**.

Es tracta de l'activista i música **Teresa Rebull**, de qui l'any 2019 es va commemorar el centenari del seu naixement; del músic i director **Pau Casals**, home de pau i per a la pau, per damunt de tot, el qual va presentar l'any 1920 una orquestra que amb el seu nom va esdevenir tota una referència internacional; de l'esmentat compositor **Robert Gerhard**, músic imprescindible i d'una rellevància cabdal en la història de la música catalana del segle XX que va morir l'any 1970 i de qui l'any 2021 també s'escaurà el 125è aniversari del seu naixement; i també del príncep dels poetes, **Josep Carner**, que moria a l'exili, a Brussel·les, l'any 1970.

Quatre vides marcades per una realitat vital, la de l'exili, que en ple segle XXI es continua declinant en present continu. I quatre efemèrides que es recordaran per voluntat i per impuls de la ciutadania i amb el suport del Govern de Catalunya i de Flandes, dels casals catalans a l'exterior i d'una llarga llista d'ajuntaments i d'entitats socials i culturals.

Els objectius del projecte "Música i Exili" són:

- o **Promoure la cultura i la llengua catalanes a l'exterior i reforçar els intercanvis culturals internacionals** amb l'objectiu de promoure la creativitat, la diversitat cultural i la tolerància entre les persones.
- o **Commemorar i divulgar des d'una perspectiva tant nacional com internacional** els artistes que es vinculen a aquest projecte i que van actuar, durant el seu exili, com a representants de Catalunya i de la seva cultura.
- o **Iniciar i fomentar una reflexió i un diàleg de fons sobre l'exili i els refugiats en els temps actuals**, així com analitzar i proposar millores per a les seves circumstàncies vitals.

PROPERES ACTIVITATS (NOVEMBRE DE 2020 – MARÇ DE 2021)

ACTE INSTITUCIONAL DE PRESENTACIÓ DE L'ANY ROBERT GERHARD

Dilluns 30.11.2020 - 19 h (Hora pendent de confirmar)

Amb les intervencions del comissari de l'Any Gerhard, **Edmon Colomer** i de la consellera de Cultura, **Àngels Ponsa**

Intervencions musicals: **Quartet Gerhard** i **Camerata Eduard Toldrà**

Auditori Eduard Toldrà – Vilanova i la Geltrú

EXPOSICIÓ TOT ESCOLTANT GERHARD UN QUIXOT AMB NOBLESA D'ESPERIT

Del 28 de setembre al 21 de novembre de 2020

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Hospital 56, 08001 Barcelona

Del 28 de novembre de 2020 al 17 de gener de 2021

SEU DELEGACIÓ GENERALITAT A BRUSSEL·LES

227, rue de la Loi / Wetstraat – BE-1040 Bruxelles / Brussel

del 28 de gener al 9 de març de 2021

INSTITUT D'ESTUDIS VALLENCES

Carrer de Jaume Huguet (Ú d'octubre) 1, 43800 Valls

Concebuda com exposició de difusió, la música de Gerhard acompanya l'exhibició de manuscrits autògrafs, cartes, fotografies i documents, ja siguin en forma d'originals o facsímils, provinents dels tres grans fons on es localitza el conjunt de l'obra de Gerhard: l'Institut d'Estudis Valencs, Biblioteca de Catalunya i Biblioteca de la Universitat de Cambridge. Impulsada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya a través del programa "Música i Exili", i comissariada pel musicòleg Oriol Pérez i Treviño, l'exposició viatjarà pel territori català, Bèlgica, Anglaterra, i Alemanya.

<http://www.bnc.cat/Visita-ns/Activitats/Acte-d-inauguracio-de-l-exposicio-Tot-escoltant-Gerhard>

CONCERT PANDORA

Camerata Eduard Toldrà; Elina Sitnikava, violí i **Xavier Pagès-Corella**, director

Gerhard Sardana núm. 1 (1928-1956)

Gerhard Suite del Ballet Pandora

Beethoven Concert per a violí en re major, op. 61

Concert ajornat amb motiu de la pandèmia

Diumenge 29.11.2020 19 h

Auditori Eduard Toldrà – Vilanova i la Geltrú

CONFERÈNCIA JOSEP CARNER I EL NOUCENTISME

a càrrec de **Carles Duarte**

Dimarts 01.12.2020 19.30 h

Institut d'Estudis Vallencs – Valls

RECITAL LE COQ ET L'ARLEQUIN

amb **Maria Canyiguer**, piano

Mompou. Cançons i Danses

Dijous 03.12.2020 19 h

Centre Cultural Municipal - Valls

RECITAL JOSEP CARNER I EL LIED CATALÀ

amb el tenor **David Alegret** i el pianista **Rubén Fernández Aguirre**

Compositors catalans

Dijous 10.12.2020 19 h

Teatre Principal - Valls

CONFERÈNCIA SOBRE LA CORRESPONDÈNCIA

GERHARD – SCHÖNBERG

amb **Paloma Ortiz de Urbina**

Dilluns 13.01.2021 19.30 h

Institut d'Estudis Vallencs – Valls

EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA TOT ESCOLTANT

GERHARD

Inauguració de l'exposició commemorativa "Tot escoltant Gerhard · Un Quixot amb noblesa d'esperit"

Dijous 28.01.2021 19.30 h

Institut d'Estudis Vallencs – Valls

CONCERT LA FLOR DE L'ATZAVARA

estrena mundial del concert per a piano i orquestra que signa el compositor **Feliu**

Gasull; Laura Farré Rozada, piano i **Edmon Colomer**, director

Gerhard Tres Impromptus

Gasull La flor de l'atzavara

Diumenge 07.02.2021 19 h
Auditori Eduard Toldrà – Vilanova i la Geltrú

DIÀLEGS EN FORMA DE FLOR

Jordi Màndoli conversa amb el compositor **Feliu Gasull** i la pianista **Laura Farré Rozada**

Dimarts 09.02.2021
Institut d'Estudis Vallencs – Valls

CONCERT LA FLOR DE L'ATZAVARA

Repetició del programa del 07.02.2021
Dijous 11.02.2021
Centre Cultural Municipal – Valls

BALLETS DE ROBERT GERHARD

amb **Miquel Villalba** i **Jordi Masó**, pianos i **Miquel Vich**, percussió
Dilluns 22.02.2021
Sala Oriol Martorell de L'Auditori - Barcelona

PROJECCIÓ GERHARD I EL CINEMA

"Secret People" de Thorold Dickinson amb BSO de **Robert Gerhard**
Dimarts 09.03.2021
Filmoteca de Catalunya – Barcelona

CONCERT L'ART DE LA FUGA

amb la **Camerata Eduard Toldrà**; **Corrado Bolsi**, violí; **Marina Durany**, flauta i **Dani Espasa**, clave i director
Bach L'art de la fuga
Gerhard Concert per a clave, corda i percussió
Dissabte 27.03.2021
Centre Cultural Municipal – Valls

CONCERT L'ART DE LA FUGA

Repetició del programa del 27.03.2021
Diumenge 28.03.2021
Auditori Eduard Toldrà - Vilanova i la Geltrú

CONCERT SONATA DI CONCERTO

amb **Guillermo Pastrana**, violoncel i **Daniel Blanch**, piano
Obres de Beethoven, Homs, Gerhard i Manén
Dijous 08.04.2021
Centre Cultural Municipal – Valls